

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/116/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114221453
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8114221453.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v spore žalobcu C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, XXX XX F., právne zastúpený JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, so sídlom Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, Česká republika, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o zaplatenie zadostučinenia za nezákonné väznenie vo výške 48 000 €, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/189/2014-122 zo dňa 17.3.2016 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a že je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 58,03 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Prvoinštančný súd vychádzal zo žaloby, podľa ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 48.000 eur z dôvodu, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Košice zo dňa 22.12.1995 sp. zn. 1T 62/59 v znení uznesenia Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 22.1.1960 sp. zn. To 1/60 bol uznaný vinný z trestného činu nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a bol odsúdený na trest odňatia slobody na 2 roky nepodmienečne.

Žalobca v žalobe uviedol, že uplatnený nárok odvodzuje od rozsudku Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 7.12.1960 sp. zn. 1T 26/60, kde bol uznaný vinným trestným činom nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a bol za to odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne a k strate čestných práv občianskych.

Na základe rozsudku z roku 1959 bol žalobca vo výkone trestu odňatia slobody od 8.2.1960 do 10.5.1960, kedy bol podmienečne prepustený na amnestiu. Výkon trestu, vrátane väzby podľa rozsudku z roku 1960 prebehol od 14.11.1960 do 13.11.1964 a potom od 14.11.1964 do 14.8.1966 bol vykonaný zvyšok trestu podľa rozsudku z roku 1959. Teba oba tresty boli vykonané v celom rozsahu.

Následne uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.6.1991 sp. zn. 3Rtv 13/91 bol podľa § 14 ods. 1 písm. f/ zákona č. 119/1990 Zb. zrušený výrok o treste v rozsudku Vojenského obvodového súdu Košice zo dňa 22.12.1959 sp. zn. 1T 62/59 a rovnako tak boli zrušené aj všetky obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, pokiaľ vzhľadom k zmene, ku ktorej došlo, stratili svoj podklad. Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.6.1991 sp. zn. 3Rtv 41/91 bol podľa § 14 ods. 1 písm. f/ zákona č. 119/1990 Zb. zrušený vo výroku o treste aj rozsudok Vojenského obvodového

súdu Prešov zo dňa 7.12.1960 sp. zn. 1T 26/60 a boli zrušené všetky obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, pokiaľ vzhľadom k zmene, ku ktorej došlo, stratili svoj podklad.

Následne rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.6.1991 sp. zn. 3Rtv 13/91 bol žalobca odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov nepodmienečne.

Žalobca požiadal o odškodnenie Ministerstvo spravodlivosti SR, pričom jeho žiadosť o odškodnenie bola posúdená tak, že vo vzťahu k rozsudku z roku 1959 vzhľadom na to, že bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov, pripadla alikvotná časť 8 mesiacov a za vykonaný trest v tomto období bol odškodnený po odpočítaní alikvotnej čiastky za obdobie 8 mesiacov.

Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 11.9.2012 sp. zn. 4Nt 13/2012 bol rozsudok z roku 1960 zrušený, rovnako, ako všetky nadväzujúce rozhodnutia, pričom uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 29.11.2012 sp. zn. 41T 109/2012 bolo trestné stíhanie žalobcu vo veci z roku 1960 zastavené pre neprípustnosť.

Žalobca požiadal o odškodnenie vzhľadom k úplnej rehabilitácii za odsúdenie v roku 1960 dňa 25.2.2013, žalovaná čiastočne jeho návrhu vyhovela, avšak žalovaná mu nepriznala odškodnenie v rozsahu nemajetkovej ujmy, ktorej sa v tomto konaní domáha.

Žalovaný si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za 6 rokov z dôvodu, že vo veku, ktorý mal v tom čase, a vzhľadom na to, že bol úplne očistený spod obžalôb až v roku 2012 a 2013, mu patrí náhrada na nemajetkovú ujmu vo výške po 1000 eur za 48 mesiacov, ktoré bol vo výkone trestu odňatia slobody. V priebehu prvoinštančného konania žalovaná so žalobou nesúhlasila.

Prvoinštančný súd skutkový stav zistil zhodne tak, ako ho popísal žalobca v svojej žalobe a pokiaľ sa týka právneho posúdenia veci, vychádzal z toho, že nárok žalobcu nie je možné posúdiť a priznať mu plnenie voči žalovanej podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to ani podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru, pretože odškodnenie nie je možné priznať, pokiaľ k nezákonnému obmedzeniu osobnej slobody došlo pred 18.5.1992, keď dohovor nadobudol účinnosť. Prvoinštančný súd poukázal na bohatú judikatúru, najmä Ústavného súdu ČR, kde tento názor podporil stanoviskom Pléna Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl.ÚS-st.39/14.

Prvoinštančný súd vyhovujúce rozsudky českých a slovenských všeobecných súdov vo vzťahu k presvedčivým argumentom v stanovisku Pléna Ústavného súdu ČR považoval za argumentačne nie v súlade s týmto stanoviskom. Stotožnil sa s obsahom tohto stanoviska, stanovisko Pléna Ústavného súdu ČR pred závermi všeobecných súdov preferoval ako stanovisko najvyššej súdnej autority Českej republiky. Keďže totožná právna úprava pre rozhodnutia o uplatnených nárokoch platila aj pre územie Slovenskej republiky a aj pre územie Českej republiky a chýba obdobný jednoznačný názor najvyšších súdnych autorít na Slovensku.

Pokiaľ sa žalobca domáhal odškodnenia na základe čl. 36 ods. 1, 3 a čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, prvoinštančný súd skonštatoval, že citované zákonné ustanovenia žiadne priame právo na náhradu za nezákonné väznenie nepriznávajú. Podľa Listiny nie je možné priznať priamo finančnú náhradu, tejto je potrebné domáhať sa iba spôsobom a v rozsahu ustanovených zákonom. Žiaden platný právny predpis (zákon) účinný a platný na území Slovenskej republiky požadované odškodnenie žalobcovi však neumožňuje priznať.

Ďalej prvoinštančný súd skúmal prípadnú možnú aplikáciu zákona o súdnej rehabilitácii č. 119/1990 Zb. Skonštatoval, že nárok žalobcu na odškodnenie tak, ako bol uplatnený v tomto konaní, a ako ho sám žalobca charakterizoval rozhodnými skutkovými okolnosťami, nie je nárokom na zadosťučinenie a náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Tým, ako žalobca kvalifikoval po právnej stránke uplatnený nárok, súd nie je viazaný. Pokiaľ sa týka aplikácie zákona o súdnej rehabilitácii v tomto konaní, tento zákon má vo vzťahu k Občianskemu zákonníku a k zákonu č. 58/1969 Zb. povahu normy špeciálnej k norme všeobecnej. Jeho aplikácia má prednostné právo pred všeobecnými normami. Znamená to, že pre osoby, ktoré podľa uvedených zákonov sú osobami oprávnenými žiadať náhradu, platí pre uplatňovanie a uspokojovanie nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom osobitná právna úprava, a to bez ohľadu na to, ktorý predpis je pre nich výhodnejší. V prípadoch, na ktoré dopadá reštitučný zákon, sa teda nemožno proti štátu domáhať uspokojenia iných, či ďalších nárokov, než tých, ktoré tieto špeciálne zákony upravujú, a to za podmienok a spôsobmi ustanovenými týmito osobitnými predpismi. Nárok na náhradu za morálnu a citovú ujmu nie je daný ani odkazom § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. na zákon č. 58/1969 Zb., ktorého zákonné ustanovenie § 20 odkazuje na Občiansky zákonník, ktorý Občiansky zákonník v ust. § 13 upravuje náhradu za nemateriálnu ujmu. Pokiaľ by bol aplikovaný § 20 zákona č. 58/1969 Zb., na ktorý by odkazovalo ust. § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb., neznamenalo by to, že by sa hmotnoprávne nároky na odškodnenie osoby rehabilitovanej riadili zákonom z roku 1969 Zb., a teda ani Občianskym zákonníkom, ale zákonom č. 58/1969 Zb. sa riadi postup pri uplatnení nároku oprávnenej osoby, ak je nárok založený na základe ust. § 23, § 26 a § 27 zákona č. 119/1990

Zb. Nárok osoby rehabilitovanej podľa zákona č. 199/1990 Zb. na odškodnenie za morálnu a citovú ujmu spôsobenú väznením nemá v zákone č. 119/1990 Zb. oporu a vznik nároku nemožno vyvodzovať z Občianskeho zákonníka, pretože ten, rovnako ako zákon č. 58/1969 Zb., je vo vzťahu k zákonu č. 119/1990 Zb. predpisom všeobecným. Uplatní sa teda medzi nimi pravidlo *lex specialis derogat legi generali*. Podporné použitie ustanovenia Občianskeho zákonníka podľa § 20 zákona č. 58/1969 Zb. potom dopadá na právne vzťahy týmto zákonom upravené, a to iba za predpokladu, že zákon č. 58/1969 Zb. neobsahuje ich vlastnú právnu úpravu. Prvoinštančný súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Cdo/789/2003.

Preto dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť z dôvodu nedostatku práva na odškodnenie daného prípadu v platných hmotnoprávných normách.

Prvoinštančný súd vyhodnotil navyše aj okolnosť čiastočnej preklúzie uplatneného nároku podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., keď nárok žalobcu, ktorý žiadal odškodnenie za 48 mesiacov odňatia slobody rozsudkom z roku 1960, tak už rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 3Rtv 13/91, ktorý sa stal právoplatným dňa 13.6.1991 došlo k zníženiu trestu odňatia slobody úhrnne na 16 mesiacov (8 mesiacov vo vzťahu k odsúdeniu z roku 1959 a 8 mesiacov vo vzťahu k odsúdeniu z roku 1960). Dňom 14.6.1991 žalobca mohol žiadať o odškodnenie za 40 mesiacov vykonaného trestu odňatia slobody.

Keďže prvoinštančný súd bol viazaný pokynmi odvolacieho súdu, kde odvolací súd nariadil prvoinštančnému súdu vyhodnotiť možnú aplikáciu všeobecných predpisov na daný právny vzťah (uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/128/2015 zo dňa 12.11.2015), prvoinštančný súd skonštatoval, že na daný právny vzťah nie je možné použiť aktuálny predpis, a to zákon č. 543/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Tento zákon totiž v svojich prechodných ustanoveniach presne určuje, že sa vzťahuje iba na rozhodnutia alebo nesprávny úradný postup po 1.4.2004.

Ďalej prvoinštančný súd skúmal možnú aplikáciu zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, ktorý zákon opäť na daný právny vzťah nie je možné použiť. Vzťahuje sa len na škodu spôsobenú rozhodnutiami, alebo nesprávnym úradným postupom po 1.7.1969. Prvoinštančný súd pritom poukázal na skutkové tvrdenia žalobcu v žalobe, ktoré sú pre neho závažné a na skutočnosť, že žalobcovi bol v rámci súdnej rehabilitácie len zmenený výrok o treste, nebol však na základe zníženého výroku o treste nikdy vo výkone trestu a žalobca nikdy v žalobe netvrdil, že týmto rozsudkom mu bola spôsobená nemajetková ujma.

Ďalej prvoinštančný súd skúmal možnú aplikáciu Trestného poriadku, a to zákona č. 64/1956 Zb. keď zistil, že tento procesný predpis na prejednávanej vec je neaplikovateľný. Taktiež nie je aplikovateľné aj ust. § 372 a § 374 a § 385 Trestného poriadku a to zákona č. 141/1961 Zb., ktorý však výslovne umožňuje priznať iba majetkovú škodu. Majetková škoda nie je totožná s nemajetkovou ujmu vyčíslenou v peniazoch, a preto uplatnený nárok žalobcu nie je dôvodný.

Aplikovať medzinárodný pakt o občianskych a politických právach nie je možné vzhľadom na to, že na jeho aplikáciu chýbajú priame vnútroštátne predpisy.

Na záver prvoinštančný súd skonštatoval, že nie všetky krivdy, ktoré spočívajú v zmene aplikácie právnych predpisov oproti dobe neslobody z dôvody zmeny hodnotového zamerania spoločnosti možno finančne ohodnotiť.

Preto prvoinštančný súd žalobu zamietol a rozhodol o tom, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému podľa § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania, ktoré podrobne vyčíslil. Vzhľadom na to, že žalobca nebol úspešný, náhrada trov konania mu nevznikla.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý poukázal na to, že je množstvo rozsudkov, ktorými Okresný súd Bratislava I priznal v uplatnených nárokoch náhradu nemajetkovej ujmy a týmto nárokom bolo vyhovené a sú právoplatné. Uviedol, že rozsudok zo dňa 13.6.1991 sp. zn. 3Rtv 13/91 je nezákonným rozhodnutím, o čom nakoniec konštatoval aj Okresný súd Prešov v uznesení 4Nt 13/2012 a následným uznesením sp. zn. 41T 109/2012 vrátane opravného uznesenia, kde bol najskôr zrušený rozsudok a následne bolo trestné stíhanie voči žalobcovi zastavené. Ujma žalobcovi vznikla, pretože aj po vydaní rozsudku zo dňa 13.6.1991 bol pokladaný za právoplatne odsúdeného. Žalobca ujmu tvrdil, túto preukázal dokladom o výkone trestu, pričom zákon č. 58/1969 Zb. náhradu nemateriálnej ujmy nevyklučuje. Nestotožnil sa s úvahami o možnej aplikácii čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože ten istý nárok garantuje aj čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Tento pakt sa stal účinným pre Československo dňa 23.3.1976 a nesprávne postupoval súd, pokiaľ aplikáciu tohto paktu limitoval

vnútroštátnou úpravou. Priznanie náhrady podľa tohto paktu o občianskych a politických právach nič súdu nebráni.

Ďalej uviedol, že náhrada nemateriálnej ujmy môže byť priznaná aj na základe čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Žalobca trval, že Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. 2ÚS 290/05 vo veci Adolfa Valisa uviedol, že „ústavný súd len poukazuje na svoju judikatúru, týkajúcu sa problematiky rehabilitácii a reštitúcií, podľa ktorých nie vždy je možné napraviť všetky krivdy spôsobené za minulého režimu. O to viac však musí trvať na to, aby v prípadoch, kedy náprava nespravodlivých alebo nezákonných rozhodnutí v súčasnej dobe ešte možné je, bola orgánmi k tomu povolanými, vykonaná“. Preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Uplatnil si trovy konania, ktoré podrobne vyčíslil.

3. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané v čase platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis platný v tom čase, bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. a od 1.7.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Citované zákonné ustanovenie stanovuje okamžitú aplikabilitu nového procesného predpisu riadiť. Platí však aj princíp justifikácie účinkov procesných úkonov, podľa ktorého procesné úkony subjektu civilného súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho procesného predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samotné aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

4. Na základe uvedeného odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na správne, veľmi podrobné skutkové a právne závery rozhodnutia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Je potrebné uviesť tak, ako to uviedol, prvoinštančný súd, že na daný právny vzťah, ktorý je predmetom tohto konania, neexistuje vnútroštátna a ani medzinárodná úprava, ktorá by bola aplikovateľná. Žalobca vymedzil uplatňovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, v svojej žalobe uviedol, že jeho nárok vychádza v súvislosti s odsúdením v roku 1960. Prvoinštančný súd, ako aj odvolací súd, je skutkovým vymedzením uplatneného nároku viazaný, a preto nie je možné, aby sám pomenovával, resp. vyhľadával iné, ďalšie rozhodnutia, ktoré sa týkajú žalobcu a podľa ktorých by bolo možné žalobcovi priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

Je pravdou, a odvolací súd skúmal, aká je rozhodovacia prax ostatných všeobecných súdov v obdobných veciach a dospel k záveru, že aj keď v niektorých veciach, ktoré presne špecifikoval žalobca vo svojom odvolaní, boli nároky priznané, nejde o totožné skutkové veci, pretože rozsahy a dôvody uplatňovaných nárokov sú u každého účastníka rôzne. Sú judikované aj zamietnuté nároky v obdobných veciach.

Odvolací súd sa prikláňa k záverom prvoinštančného súdu, podľa ktorého pokiaľ aj v niektorých veciach prvoinštančné súdy vyhodnotili nároky za dôvodné, nie je možné v tejto konkrétnej prejednávanej veci vzhľadom na to, že nárok žalobcu nemá oporu v pozitívnom práve, a to ani aktuálnom, ani v pozitívnom práve z predchádzajúceho obdobia, vzhľadom na presne špecifikovaný zásah do nemajetkovej sféry žalobcu, ale ani v medzinárodných zmluvách, žiadne opodstatnenie.

Pokiaľ aj sa vyskytol iný názor všeobecného súdu, odvolací súd ho nemôže, vzhľadom na jedinečnosť tejto prejednávanej veci, aplikovať a uplatniť vo vzťahu k žalobcovi, pretože by došlo k nesprávnej aplikácii a interpretácii nášho slovenského právneho poriadku vo vzťahu k presne špecifikovanému uplatnenému nároku žalobcu. So všetkými odvolacími námietkami žalobcu sa prvoinštančný súd podrobne vysporiadal. Podrobne sa zaoberal o nemožnosti aplikácie zákona č. 58/1969 Zb., Trestného poriadku platného v roku 1956, ani Trestného poriadku z roku 1961, nevidel priestor na aplikáciu Dohovoru o ochrane ľudských práv, ani Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Taktiež neaplikovateľnú v danej kauze nevidel prvoinštančný súd ani listinu základných práv a slobôd. Aj odvolací súd poukazuje na doposiaľ existujúcu prax českého Ústavného súdu, ale aj na to, že predmetom

odškodnenia podľa rehabilitačného (prípadne aj reštitučného) zákona nemusí byť odškodnenie všetkých nárokov žalobcu, vrátane nemajetkovej ujmy, ale cieľom je odškodniť zákonom vymedzené nároky. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, pretože žalobca v konaní úspešným účastníkom konania nebol. O tejto výške bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

6. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.